

РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА**от 20 декември 2010 година****за удължаване на преходния период за придобиването на земеделска земя в Унгария****(текст от значение за ЕИП)****(2010/792/ЕС)**

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за присъединяване на Чешката република, Естония, Кипър, Латвия, Литва, Унгария, Малта, Полша, Словения и Словакия,

като взе предвид Акта за присъединяване на Чешката република, Естония, Кипър, Латвия, Литва, Унгария, Малта, Полша, Словения и Словакия, и по-специално точка 2 от глава 3 от приложение X към него,

като взе предвид направеното от Унгария искане,

като има предвид, че:

- (1) В Акта за присъединяване от 2003 г. се предвижда възможността, при посочените в този акт условия Унгария да запази в сила за срок от седем години от датата на присъединяване ограниченията по отношение на придобиването на право на собственост върху земеделска земя от физически лица, които не пребивават в Унгария или не са граждани на Унгария, и от юридически лица, като този период изтича на 30 април 2011 г. Тази възможност представлява временна дерогация от свободното движение на капитали, гарантирано в членове 63—66 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Този преходен период може да бъде удължен само за още три години.
- (2) На 10 септември 2010 г. Унгария изпрати искане за удължаване на преходния период за придобиването на земеделска земя с три години.
- (3) Основната причина за преходния период беше необходимостта да се защитят социално-икономическите условия за селскостопанските дейности в началото на въвеждането на единния пазар и прехода към Общата селскостопанска политика в Унгария. По-специално той следваше да отговори на възникналите опасения относно евентуално въздействие върху селскостопанския сектор на либерализирането на закупуването на земеделска земя, дължащо се на първоначалните големи разлики в цените на земята и доходите, сравнени с Австрия, Белгия, Дания, Финландия,

Франция, Германия, Гърция, Ирландия, Италия, Люксембург, Холандия, Португалия, Испания, Швеция и Обединеното кралство (наричани по-нататък „ЕС 15“). Преходният период беше замислен и за да улесни процеса на приватизация и реституция на земеделската земя на фермерите и още в своя доклад от 16 юли 2008 г., озаглавен „Преглед на преходните мерки относно придобиването на селскостопанска недвижима собственост, определени в Договора за присъединяване от 2003 г.“ (по-нататък „междинният преглед“), Комисията подчерта важността от това мерките да бъдат прекратени до края на предвидения преходен период⁽¹⁾.

- (4) Въпреки нарастващото сближаване на продажните цени на земята в Унгария с цените в ЕС 15 след присъединяването на Унгария към Европейския съюз, според информацията, предоставена от Унгария, средните цени на земята в Унгария все още са с 3—20 пъти по-ниски. Макар никога да не може да се очаква, нито да се разглежда като необходимо условие за прекратяването на преходния период пълно сближаване на цените на земята, значителните разлики в цените между Унгария и ЕС 15 все още биха могли да попречат на ефективния напредък в сближаването на цените. Също така продължава да се наблюдава голяма разлика между доходите на работещите в селскостопанския сектор и фермерите в Унгария и в ЕС 15, макар тази разлика да намалява. Освен това според данни от Евростат селскостопанският сектор в Унгария е бил засегнат сравнително тежко от последната световна финансова и икономическа криза, която е довела до най-голямо намаление на реалните селскостопански доходи на един работник в Съюза през 2009 г. (около 30 % спрямо средно 12 % за Съюза). По-ниските доходи са съпроводени от по-неблагоприятни кредитни условия в сравнение с повечето държави от ЕС 15 по отношение на номиналните лихвени проценти и наличния обем на кредити за фермерите. Очакваното нарастване на присъствието на нови финансови институции от ЕС 15 в Унгария след присъединяването на страната беше възпрепятствано от финансовата и икономическа криза.
- (5) Макар през преходния период да е бил отбелязан напредък в процеса на реституция, поради някои трудности, настъпили главно през 2008 г., този процес все още не е приключил. Подобна тенденция се наблюдава по отношение на приватизацията на земеделска земя. Несигурните права на собственост в съчетание с недостатъчно развитите кредитни и застрахователни улеснения за фермерите допълнително отслабват унгарския пазар на земеделска земя и все още затрудняват неговото ефективно функциониране.

⁽¹⁾ COM(2008) 461 окончателен, 16 юли 2008 г.

- (6) Следователно могат да бъдат споделени предвижданията на унгарските власти, според които премахването на ограниченията на 1 май 2011 г. ще окаже натиск върху цените на земята в Унгария. Освен това се очаква въздействието да бъде усетено в целия сектор предвид големия брой участници, разпокъсаната в голяма степен структура на собствеността на пазара на земеделска земя, която не е претърпяла съществени промени от присъединяването насам, и преобладаващото наемане на земя. Следователно след изтичането на преходния период съществува опасност от сериозни нарушения на унгарския пазар на земеделска земя.
- (7) С оглед на горепосоченото удължаването на преходния период, посочен в точка 2 на глава 3 от приложение X към Акта за присъединяване, следва да бъде удължено с три години.
- (8) Както вече беше подчертано в междинния преглед, за да бъде напълно подготвен за либерализация пазарът, и въпреки неблагоприятните икономически условия, от изключително значение през преходния период ще продължава да бъде подобряването на кредитните и застрахователните улеснения за фермерите и реституцията и приватизацията на земеделска земя.
- (9) По-бързото навлизане на чуждестранен капитал на пазара на земеделска земя също е свързано с евентуални ползи за този пазар в Унгария. Както бе подчертано в междинния преглед, чуждестранните инвестиции в селскостопанския

сектор биха имали и важно дългосрочно въздействие върху предоставянето на капитал и знания, функционирането на пазарите на земя и земеделската производителност. Постепенното намаляване на ограниченията по отношение на придобиването от чужденци на право на собственост върху земеделска земя през преходния период би допринесло и за подготовката на пазара за пълна либерализация,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Преходният период за придобиването на земеделска земя в Унгария, посочен в точка 2 от глава 3 от приложение X към Акта за присъединяване от 2003 г., се удължава до 30 април 2014 г.

Член 2

Настоящото решение влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставен в Брюксел на 20 декември 2010 година.

За Комисията

Председател

José Manuel BARROSO